Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22.
Inserate maĭ primescŭ în Viena: Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețulŭ inserțiunilorŭ: o seria garmondŭ pe o colonă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ maĭ dese după tarifă și învoielă.
Reclame pe pagina III-a o seria 10 cr. v. a. seu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta" iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șese lunĭ 20 francĭ, pe treĭ lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șese lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șese lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. seu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 27. Brașovŭ, Dumineca, 7 (19) Februarie 1888.

Brașovŭ, 6 Februarie 1888.

Publicămŭ adĭ într'altŭ locŭ alŭ diarului unŭ articulŭ, care cuprinde informațiunĭ pentru contribuabilĭ cu privire la așa numita „competență echivalentă", ce datorĭ suntŭ se o plătescă statului fundațiunile, institutele, bisericile, comunele, asociațiunile, societățile și tóte corporațiunile pentru averea lorŭ mobilă și imobilă.

Este necesarŭ ca publiculŭ nostru se fiă câtŭ se póte mai bine informatŭ în cestiunĭ de dare, pentru că o esperiență tristă de unŭ lungŭ șirŭ de anĭ ne-a doveditŭ, că nedreptățirile contribuabililorŭ provinŭ în mare parte din lipsa de informațiunĭ a particularilorŭ în ceea ce privesce legile și ordonanțele financiare, care făcêndu-se și publicându-se totŭ numai în limba ungurescă, suntŭ pe lângă acésta neînțelese de massele poporațiunei nemaghiare.

La capitululŭ acesta durerosŭ a scrisŭ de curêndŭ fóia ungurescă „Pesti Naplo" unŭ articulŭ fórte semnificativŭ pentru stările de sub regimulŭ actualŭ.

Vorbindŭ despre contribuabilĭ și despre datoria lorŭ către statŭ, numita fóiă atinge și córda patriotismului și ajunge la unŭ resultatŭ fórte rușinătorŭ pentru sistemulŭ ungurescŭ de esploatare.

„Pesti Naplo", căruia îi place se aducă ca esemplu stările din Anglia, unde se găsesce în adevêrŭ multŭ patriotismŭ și multă aplecare spre jertfă la cetățenĭ, dér unde este și altă administrațiă, nu ca cea „asiatică" dela noi, — se întrebă:

„Óre pentru ce nu este și la noi ca în statele apusene ale Europei, unde cetățenii contribuabilĭ de bună voia se insinuă, la casŭ decă au plătitŭ mai puțină dare decâtŭ ar fi trebuitŭ, procurândŭ prin acésta statului venite de milione?"

Respunsulŭ ce și-lŭ dă fóia ungurescă la acéstă întrebare este următorulŭ:

„La noi, lucru durerosŭ, contribuabilii n'au acéstă consciință de înaltă cultură: dér nu-i mirare, de vreme ce nicĭ oficiile de dare nu o au."

„Așa e, și acésta este încă și mai rêu, deorece în prima liniă se cuvine, ca statulŭ sê fiă strictŭ consciențiosŭ și sê nu pretindă dela cetățenĭ nicĭ unŭ crucerŭ mai multŭ decâtŭ îi compete visteriei după dreptate".

„La noi este altŭ sistemŭ. Nu stricta legalitate, dreptate și echitate este directiva, ci nisuința de a proba până la gradulŭ supremŭ, că óre nu cumva s'ar pute profita de neesperiența, neorientarea orĭ de negligența contribuabilului de a plăti la terminŭ, esploatându-lŭ în favorulŭ visteriei prin pretensiunĭ, carĭ seu că nu suntŭ la locŭ orĭ nu esistă, seu că le-a plătitŭ odată, seu făcêndu-i-se o îndoită repartiția orĭ pretensiunĭ mai marĭ decum ar trebui după dreptate."

„La perceptoratŭ și la direcțiunea de finanțe se practică sistemulŭ de a respinge ori-ce obiecțiune, orĭ-ce recursŭ, decă obiecțiunea și recursulŭ nu are protectorŭ. Autoritatea superióră copiéză sentința forului primŭ și prin acésta nedreptatea e autenticată."

Tóte acestea le spune „Pesti Naplo" întemeiându-se negreșitŭ pe nenumĕrate fapte. Dér ceea ce apare ciudatŭ din parte'i este apelulŭ ce-lŭ face la patriotismŭ, spre a se îndrepta neajunsurile de care vorbesce... Dicemŭ ciudatŭ lucru, pentru că trăimŭ într'unŭ timpŭ când „patriotismulŭ" și „patrioții" se găsescŭ pe tóte cărările, de nicĭ nu te mai poțĭ mișca de ei.

Cum va fi cu acestŭ soiu de „patriotĭ" nu vremŭ sĕ cercetămŭ de rêndulŭ acesta, ajunge că fóia ungurescă nu pune nicĭ unŭ prețŭ pe bunăvoința lorŭ de a jertfi pentru patriă și constată, că pe când ei pentru persóna lorŭ fugŭ de contribuțiă și de adevĕratele jertfe datorite patriei lorŭ, împingŭ sarcinele pe grumazulŭ poporului câtŭ numai potŭ, fără milă că este nedreptățitŭ și esploatatŭ.

Rusia și Cestiunea bulgară.

„Agenției Havas" i se comunică din Viena, pe cale indirectă, următórele;

O întreținere ce comitele Kalnoky a avutŭ cu prințulŭ de Reuss și sosirea la Viena a d-lui de Novikoff, fostŭ ambasadorŭ alŭ Rusiei la Constantinopolŭ, servescu adĭ de basă scirilorŭ puse în circulația în privința unei apropiate deschiderĭ de negocierĭ, în cestiunea bulgărească.

Se dice pe lângă acesta, că comitele Șuvaloff a vorbitŭ în acestŭ sensŭ comitelui Herbert de Bismarck, și că în întrevederea sa cu comitele Kalnoky, prințulŭ Reuss a făcutŭ cunoscutŭ ministrului austro-ungarŭ órecarĭ disposițiunĭ ale guvernului rusescŭ, care ar permite de a se spera unŭ schimbŭ de idei.

Contrarŭ acestorŭ svonurĭ, se continuă a se afirma la ministerulŭ afacerilorŭ streine și la ambasada Rusiei, că nu e nimicŭ nou în situațiune. Din ambele părțĭ cu tóte astea se lasă a se întrevede, că se așteptă la óre-carĭ negocierĭ ce arŭ fi începute între Berlinŭ și Petersburgŭ, dér carĭ n'arŭ lua caracterulŭ de negocierĭ formale decâtŭ numai decă cabinetulŭ rusŭ ar ave asigurarea positivă a unei acceptărĭ, în principiu, de către puterile interesate.

Se dice — sub reservă — că cabinetulŭ din Petersburgŭ arŭ presinta de astă dată o programă concepută în acestŭ sensŭ: Proclamațiunea căderei prințului Ferdinand, de către puterile semnatare ale tratatului dela Berlinŭ, împreună cu Turcia.

Acéstă satisfacțiune obținută, Rusia s'ar mulțumi sĕ aștepte evenimentele din Bulgaria; acum celŭ puținŭ și ea ar crede că ar ave motive temeinice de a nu se îndoi de aceea, că elementele favorabile causei sale s'ar mișca și ar fi destulŭ de puternice pentru a sancționa decisiunea solemnă a Puterilorŭ. Dér în orĭ-ce casŭ, Rusia menține că este indispensabilŭ ca o forță armată rusescă, alŭ cărei efectivŭ ar fi fixatŭ într'unŭ acordŭ comunŭ și cu unŭ mandatŭ scurtŭ și limitatŭ, sê asiste la restabilirea unei ordine de lucrurĭ regulată în Bulgaria, de îndată ce Bulgarii înșișĭ în urma căderei prințului vorŭ da semnalulu rescólei contra guvernului ilegalŭ actualŭ. Acéstă intervenire n'ar mai ave atuncĭ caracterulŭ unei presiunĭ exercitată asupra poporului bulgarŭ, ci ar fi considerată ca o simplă mĕsură de poliția.

Acesta ar fi, se crede, sensulŭ în care cabinetulŭ rusŭ ar înfățișa cestiunea, dér, o repetămŭ, n'ar pute fi propunerĭ formale, pe câtă vreme diferitele cabinete, îndemnate de Germania, nu s'ar pronunța favorabilŭ asupra cestiunei unei intervenirĭ armate din partea Rusiei.

SCIRILE DILEI.

Precum spune „Gyulafehervar", esistă intențiunea *d'a se transfera regimentulŭ 2 de infanteria* din Brașovŭ pentru cât va timpŭ *la Viena* și în locu'i d'a se aduce regimentulŭ 62 de inf., care se află actualmente în garnisona din Alba-Iulia.

* *

Se spune, că lângă *Paraidŭ*, comit. Oderheiu, a fost atacată posta de nisce necunoscuțĭ și jefuită de vr'o 3000 fl., ér gendarmulŭ datŭ pentru pază a fostŭ împușcatŭ. Vizitiulŭ a luat'o la sănĕtósa.

* *

Poliția din *Clușiu* surprinse doi copii de câte 11 anĭ, tocmai pe când se încercau se deschidă unŭ micŭ galantar, ca sĕ fure din elŭ prăjiturile (cocăturile) ce erau espuse acolo.

Mai vrețĭ justificare pentru esistența Kulturegyletului?

* *

D-lŭ Dr. *Ioanŭ Popŭ*, medicŭ de regimentŭ în reg. 31 de infanteriă, e transferatŭ în localulŭ d-lui *Dr. Peter Zerbes* totŭ din acelașŭ regimentŭ.

* *

Incăldindu-se pe di ce merge vremea, ar fi cu cale sĕ se acvireze mai multe puterĭ lucrătóre pentru *curățirea stradelorŭ* Brașovului. Unele strade par'că sunt nisce lacurĭ, peste carĭ abia poțĭ trece, și sera érășĭ îngheață. Activitate mai grabnică și mai energică n'ar strica.

* *

D-lŭ *Constantinŭ Georgescu*, absolventŭ alŭ conservatorului din Bucurescĭ, în drumulŭ sêu către Milanŭ unde va căuta sĕ se perfecționeze în arta musicală, s'a opritŭ în Brașovŭ probabilŭ în scopŭ de a da unŭ concertŭ. D-lŭ Georgescu, care e baritonistŭ, e totodată și compositorŭ și are frumóse compositiunĭ musicale.

Corespondența „Gazetei Transilvaniei".

Din comit. Solnoc-Dobeca, Ian. 1888.

Conferința de tómnă a preoțilorŭ și învĕțătorilorŭ din tractulŭ protopopescŭ alŭ Lăpușului.)* Conferința preoțéscă și reuniunei dăscălescĭ din acestŭ tractŭ — îmbinate — s'au ținutŭ în 27 Decemvre 1887 în Lăpușulŭ ungurescŭ. Preotimea a fostŭ representată prin d-nii: Vasiliu Muste protopopŭ tractualŭ, Iónŭ Oltenŭ preotŭ în Suciulŭ superiorŭ, Demetriu Dragoșŭ preotŭ în Baiuțŭ, Gregoriu Popescu preotŭ în Suciulŭ inferiorŭ, Emilŭ Manu preotŭ în Boerenĭ, Iosifŭ Nemeșiu cooper. în Lăpușulŭ românŭ, Nicolau Popŭ preotŭ în Grosi, Vasiliu Filipŭ preot în Lăpușul românŭ, Iónŭ Nodișiu preotŭ în Costenĭ, Iónŭ Griguța preotŭ în Stoicenĭ, Alexandru Bodea preotŭ în Rogozŭ și Iónŭ Martonu preotŭ în Rohia, ér învĕțătorimea prin d-nii: Alesiu Lațișŭ înv. prim. în Lăp. ung., Vasiliu Rebreanu, învĕț. secund. în Lăp. ung., Gavrilŭ Bizó învĕț. în Suciulŭ sup., Iónŭ Nechita învĕț. în Suciulŭ inf. și Const. Belu învĕț. în Cufóia. Afară de aceștia a mai fostŭ și o cunună frumósă de óspețĭ onorarĭ, dintre carĭ amintescŭ pe d. Aug. Popŭ advocatŭ în Lăp. ung.

Conferinței a premersŭ unŭ „Te deum" celebratŭ de on. d. Muste și însoțitŭ de d. Dem. Dragoșŭ, care predicândŭ 'șĭ-a atrasŭ stima și considerațiunea celorŭ presențĭ. La órele 11 din di se întrunescŭ cei presențĭ în etagiulŭ școlei confesionale, unde d. Muste îi primesce prin o cuvêntare de totŭ atrăgetóre. Nu potŭ sê nu citezŭ din acea vorbire următorulŭ frumosŭ pasagiu: „Me bucurŭ, ba tresarŭ de bucuriă, domnilorŭ, la convenirea frățéscă între păreții acestei școle, care ni-a fostŭ mama nutritóre multora; aci, unde vomŭ ajuta — așa credŭ — grelelorŭ loviturĭ ce îndurămŭ din partea vrăsmașilorŭ nemului nostru. Dumnedeu binecuvinte agendele nóstre!" etc.

Constituindu-se biroulŭ prin alegerea d-lui Dragoșiu de confesarŭ tractualŭ, apoi totŭ dênsulŭ de notarŭ permanentŭ pentru tóte afacerile conferințelorŭ tractualĭ, se trece la cetirea disertațiunei despre: „Prin carĭ mijlóce îșĭ póte câștiga păstoriulŭ sufletescŭ: stima, atragerea iubirea etc. poporenilorŭ sĕi?" Tema a fostŭ lucrată câtŭ se póte de bine, semnŭ că d. Muste corĕspunde chemărei de protopopŭ actualŭ. Dumnedeu binecuvinte'i toțĭ pașii spre înflorirea turmei sale și a tractului încredințatŭ. Tema ce se va diserta în Baiuțŭ la 2 Iuniu n. 1888 despre „Mijlócele stêrpirei concubinatelorŭ" s'a datŭ d-lui Dragoșiu, ér d. V. Filipŭ s'a însărcinatŭ, ca suplentŭ, cu elaborarea unei teme ce 'șĭ-o va alege după placŭ.

S'a discutatŭ mai departe asupra înființândei bibliotecĭ tractuale cu localitatea în Lăp. ung., căreia i s'a 'și pusŭ basă prin donarea a 27 opurĭ de către Ilustr. Sa d. Episcopŭ I. Szabó, esprimându-i adunarea, în semnŭ de mulțămită, „recunoscință protocolară". Aci s'au ivitŭ unele gravamine, căcĭ a da banĭ e lucru greu. S'a luatŭ decisiunea ca fiă-care, după tragerea inimei, se conlucre la înființarea bibliotecei prin cumpĕrarea, în particularŭ, unorŭ opșóre, care se vorŭ dona în natură, ér preoții celibĭ, după mórte, arŭ ave a dona acelei bibliotecĭ tóte scrierile lorŭ. Asupra îndemnărei poporenilorŭ la contribuirea unui înființândŭ *fondŭ diecesanŭ*, cu localitatea în Gherla, s'a decisŭ a rĕmâne în reservă deocamdată, până când ven. consistorŭ 'și-ar face socotela înaintea poporului despre manipularea fondurilorŭ esistente. Poporenii din Lăp. ung. și Cufóia încă la anulŭ 1884 au votatŭ spre acelŭ scopŭ 150 fl. solvindĭ în 10 anĭ.

S'a adusŭ apoi pe tapetŭ folosirea orĭ nefolosirea limbei statului la adresele oficióse.

Aci ivindu-se marĭ divergințe de părerĭ — mai alesŭ din partea maghiaronului V. F. — causa a rĕmasŭ până la altă ocasiune în suspindere*). Sperezŭ însĕ că cei tarĭ și curațĭ la inimă vorŭ lucra necondușĭ de patimă.

După acestea s'a trecutŭ la agen-

*) Intârdiată din causa îmbulzelei materiei.

*) Atâta trecere a putută ave maghiaronulŭ? — Red.

dele dascălilorŭ. Maioritatea e presentă

Se tracteză practicŭ prin V. Rebreanu cu vr'o 16 scolarĭ, căcĭ ceilalțĭ s'au trimisŭ acasă. *„Scóla și mobiliarulŭ séu“*, reeșindŭ câtŭ se póte de bine! D-lŭ Alesiu Latișiu îșĭ cetesce disertațiunea despre „Necesitatea scólei“, temă lucrată cu destulă dilință și zelŭ.

Reuniunea de primăveră se ficseză în Baiuțiu la 2 Iuniu n. 1888, unde, nefiindŭ scólă și învĕțătorŭ**), Gavrilă, Bizo va diserta despre: „Miilócele susținerei bunelorŭ relațiunĭ între preot și învĕțătorŭ“, temă propusă de V. R. La órele 3½ se dechiară conferința de închisă — după ce la Nr. festivŭ alŭ „G. Tr.“ se colecteză vr'o 2·20 cr. (Maghiaronulŭ V. F. dice că nu aboneză nr. festivŭ alŭ *„Gaz. Trans.“* din incidentul că cineva l'ar fi pre mânjitŭ în „G.“ cu ocasiunea alegerilorŭ dietalĭ) participând preoții la prândulŭ datŭ de d. V. M., ér învĕțătorii la celŭ datŭ de d. A. L.

Prïvighiătorulŭ.

**) Destulŭ de tristŭ! Din ce causă nu e? — Red.

Alegerea de deputatŭ alŭ Caransebeșiului.

Caransebeșŭ, 29 Ianuarie 1888.

Cea mai strălucită învingere electorală au raportat'o alegetorii noștri la alegerea de deputatŭ dietalŭ din Miercurea trecută, 27 Ianuarie (8 Faurŭ) a. c., cu tóte că n'au avutŭ sĕ se lupte cu nicĭ o partidă politică; dér s'au luptatŭ cu elementele, care suntŭ mai tarĭ și mai cerbicóse decâtŭ orĭ ce partidă.

Alegĕtorii noștri s'au luptatŭ cu gerŭ crâncenŭ, cu neaua mare, așa de mare, încâtŭ în multe locurĭ n'a fostŭ altcum de străbătutŭ, decâtŭ pe picióre cu mare anevoe. Și cu tóte acestea s'au adunatŭ la acesta alegere aprópe *patru mii și patru sute de alegĕtorĭ*, toțĭ însuflețițĭ, toțĭ înfăpăiațĭ pentru causă.

Incă de Marțĭ dimineța au începutŭ alegĕtorii a sosi și până séra au sositŭ toțĭ cei din îndepărtare, adecă din Almăjŭ și de pe Clisură: éră cei din apropiere au sositŭ Mercurĭ dimineța în dina de alegere.

La noi suntŭ anumite forme care așa dicendŭ se repețescŭ la fiecare alegere, adecă:

In dina de alegere la 6 óre dimineța toțĭ alegĕtorii esŭ peste podulŭ de lemnŭ în Caransebeșulŭ nou: aci conducĕtorii ținŭ cuvêntărĭ, éră după 7 óre miile de alegĕtorĭ pornescŭ, în ținută maiestósa împunĕtóre, către loculŭ de alegere, adecă la magistratŭ.

Trecêndŭ pe lângă locuința d-lui generalŭ Traianŭ Doda, care se află în strada Orșovii, se facŭ cele mai însuflețite ovațiunĭ, și d-lŭ generalŭ stă la ferestră până ce trecŭ toțĭ alegĕtorii.

De astădată d-lŭ generalŭ ținŭ către alegĕtorĭ o cuvêntare, în carea le recomandă candidatura d-lui protopopŭ Mihaiu Popoviciu.

Dup' alegere alegĕtorii dau dela Magistratŭ prin strada care duce către comunitatea de avere, apoi prin strada reședinței episcopescĭ ajungŭ la crucea din piața cea mare, unde se învită deputatulŭ spre a primi felicitările alegĕtorilorŭ. Astfelŭ s'a întêmplatŭ și acum.

Nefiindŭ altŭ candidatŭ, la 9 óre și 40 de minute candidatulŭ nostru Mihaiu Popoviciu fŭ proclamatŭ de deputatŭ dietalŭ. Dup'aceea, mergêndŭ alegĕtorii la loculŭ îndatinatŭ și o deputațiune aducêndŭ acolo pe alesulŭ deputatŭ, d. alegĕtorŭ Iuonŭ Ionașŭ în numele alegĕtorilorŭ ilŭ saluta în următorulŭ chipŭ:

D-le deputatŭ dietalŭ!

Noi alegĕtorii cercului Caransebeșu suntemŭ fericițĭ, suntemŭ mândri a te saluta de deputatulŭ nostru dietalŭ.

Virtuțile străbune de alipire către neamulu nostru românescŭ, virtuțile de adevĕratŭ patriotŭ, credința neînfrântă către tronŭ și patriă, Țĭ-au câștigatŭ titlurĭ la încrederea nóstră a tuturora.

Grele suntŭ împrejurările în care ne aflămŭ. Mare este lupta ce o luptămŭ pentru esistența nóstră națională: dér în fața tuturorŭ greutăților ce ne împresóră, poporulŭ din Severinŭ a doveditŭ virtuțĭ, a desvoltu bărbăția și vitejia la care sĕ se închine orĭce crudŭ dușmanŭ.

Mulțimea imposantă a alegĕtorilorŭ presențĭ, greutățile uriașe, ce le-au învinsŭ păn' aicĭ, dovedescŭ lumii, că poporulŭ nostru șĭ-a rescumperatŭ parola dată de a păstra cu sfințeniă onórea cercului nostru electoralŭ.

Lupta nóstră este luptă pentru lege și pentru dreptate, noi ne luptămŭ cu armele legii, și odată trebue s'ajungemŭ la învingere, decă vomŭ fi tarĭ în credința în Dumnedeu, *decă vomŭ fi tarĭ și neînfrânțĭ în credința nóstră românéscă.*

Și când prin alegerea de astădĭ Te punemŭ, d-le deputatŭ, în fruntea luptei nóstre drepte și legitime, facemŭ promisiune sĕrbătorescă și ne legămŭ cu jurămêntŭ, că vomŭ fi credincioșĭ tronului și patriei, că vomŭ fi totdeuna unițĭ în cugete, unițĭ în simțirĭ, că *vomŭ pretinde cu totă resoluția dreptulŭ ce ne compete în patria nóstră, că vomŭ forma zidŭ tare, zidŭ nestrăbătutŭ față de tóte încercările ce s'ar face în contra averii nóstre, în contra onórei nóstre, în contra numelui nostru de Românĭ adevĕrațĭ.*

Așa sĕ ne ajute Dumnedeulŭ străbunilorŭ noștri!

Se trăiescĭ d-le deputatŭ la mulțĭ anĭ!

La acéstă cuvêntare, întreruptă de dese și de puternice aprobărĭ, d-lŭ deputatŭ rĕspunse următórele:

Onorațilorŭ alegĕtorĭ!

Vĕ mulțămescŭ pentru încrederea cu carea m'ațĭ onoratŭ alegêndu-mĕ de deputatulŭ dietalŭ alŭ D-Vóstre.

Sciu că aderarea mea la programa nóstră națională dela Sibiiu, la carea am conlucratŭ și eu, ca de repețite orĭ alesulu representantŭ alŭ partidului națională română din cerculŭ Caransebeșului, apoi și ținuta mea neschimbată în decursŭ de 27 anĭ întru validitarea dreptelorŭ nóstre pretensiunĭ naționale, va fi contribuitŭ întru câtva la acéstă alegere a mea, dér dau aicĭ pre față deplina mea convingere, că hotărîțĭ ațĭ fostŭ spre acéstă alegere, în critica stare în care ne aflămŭ noi Românii din Ungaria, numai și numai prin cuvêntulŭ celŭ multŭ cumpănitorŭ alŭ alesului nostru deputatŭ dietalŭ de până aci, d-lŭ generalŭ Traianŭ Doda, marele și bine meritatulŭ bărbatŭ alŭ națiunei nóstre române și stéua nóstră conducĕtóre; la care cuvêntŭ v'ațĭ legătuitŭ prin delegații D-Vóstre cu prilegiulŭ adresei de aderință ce i-ațĭ predatŭ și totŭ acestŭ cuvêntŭ mai alesŭ mĕ face și pe mine a primi alegerea de deputatŭ dietalŭ încopciată cu fórte mare rĕspundere morală.

E lucru aprópe de mintea omului că mĕ vețĭ întreba de ținuta ce voiu observa-o ca alesulŭ D-Vóstre deputatŭ dietalŭ.

La acéstă întrebare vĕ rĕspundŭ, că eu însu-mĭ fiind unul din aceia, carĭ au aprobatŭ ținuta politică a d-lui generalŭ Traianŭ Doda, a fostului nostru deputatŭ dietalŭ, manifestată în literele sale către președintele casei representanțilorŭ dietei unguresci și în cele către noi, alegĕtorii sĕi, întru nimica nu mĕ voiu abate dela acéstă ținută a sa, și în casŭ de cumva s'arŭ schimba împrejurările, nimicŭ nu voiu întreprinde fără a mĕ înțelege mai nainte cu Domnulŭ generalŭ Traianŭ Doda, căcĭ numai așa credŭ că voiu fi în stare cu demnitate și cu succesŭ, decă nu practicŭ celŭ puținŭ moralŭ, sĕ'i îndeplinescŭ loculŭ din care l'au scosŭ împrejurările vitrege, care érășĭ apasă greu poporulŭ românŭ din téra nóstră.

Dér pentru orĭce casŭ vĕ promitŭ sĕrbătoresce, că voiu susține cu bărbăție și cu resoluțiune postulatele drepte ale poporului nostru românŭ din patria nóstră și până atuncĭ, până ce unŭ viitorŭ mai dreptŭ va face posibilă realisarea acelorŭ postulate, voiu stărui într'acolo, ca sĕ se aplice cu omenia drepturile națiunei nóstre înarticulate în legile țĕrii.

Succesulŭ reeșirei causei poporului nostru depinde multŭ de solidaritatea factorilorŭ angajațĭ în lupta constituțională, momentuósă și grea ce o purtămŭ.

Dee Dumnedeu, ca înțelegerea bună ce domnesce între noi Românii din Ungaria peste totŭ și în deosebĭ între noi cei din cerculŭ electoralŭ alŭ Caransebeșului, carĭ amŭ datŭ totdeuna precum și la acéstă alegere în timpŭ de érnă și de gerŭ neobicĭnuitŭ cele mai strălucite probe de virtute adevĕratŭ româ-néscă, dicŭ înțelegerea bună între noi sĕ fiă trainică, neschimbată și atuncĭ triumfulŭ causei nóstre e sigurŭ.

Eră acum, ca actulŭ de alegere, sĕvêrșitŭ cu atâta însuflețire și demnitate se-lŭ încheiămŭ în modŭ solemnŭ și tealŭ, sĕ strigămŭ iubițilorŭ alegĕtorĭ cu toții: sĕ trăiéscă Impĕratulŭ și regele nostru Franciscŭ Iosifŭ I! sĕ trăiéscă patria nóstră Ungaria! sĕ înfloréscă!

Se trăiéscă buna înțelegere între popórĕle patriei nóstre Ungaria pe basa egalei îndreptățirĭ!

Sĕ trăiéscă toțĭ alegĕtorii noștri!

Entusiasmulŭ alegĕtorilorŭ, după acéstă vorbire, însoțită de cele mai vii aclamațiunĭ, deveni atâtŭ de mare, încâtŭ luară pe umerĭ pe d. deputatŭ, apoi punêndu-lŭ în fruntea lorŭ, merseră la d. generalŭ spre a'i face de nou ovațiunĭ.

D-lŭ generalŭ mulțămi pentru încrederea ce i-au dovedit'o lui și causei nóstre între împrejurărĭ atâtŭ de grele: le mulțămi pentru solidaritatea manifestată, și pentru onórea ce au făcut'o cercului nostru electoralŭ, care este onórea tuturorŭ Româniloră din patriă.

Incă unŭ pătrarŭ de oră, după retragerea d-lui generalŭ, alegĕtorii rĕmaseră la olaltă, strigândŭ neîntreruptŭ:

„*Se trăiéscă d-lŭ generalŭ* **Traianŭ Doda!**“

Despre echivalentŭ.

(Pentru contribuabili.)

Fiind-că averea nemișcătóre, care se află orĭ ajunge în mâna corporațiunilorŭ, de ordinarŭ nu schimbă posesorulŭ, statulu după averea acésta nicĭ că ar' căpĕta vre-odată competința de transpunere, și astfelŭ corporațiunile în privința averei loru ar fi în avantagiu față cu singuraticii proprietarĭ a cărorŭ avere mișcătóre și nemișcătóre este supusă la fórte dese schimbărĭ, precum: prin eredităţĭ, prin vêndărĭ, donațiunĭ, etc. etc., și la tóte aceste ocasiunĭ se plătescŭ competințele de ereditate, donațiune și transpunere. Decĭ, din motivulŭ, că averea corporațiunilorŭ este stabilă, nu este supusă strămutării de pe numele unui posesorŭ pe alŭ altuia, legislațiunea, în presupunere, că averea singuraticilorŭ proprietarĭ în 10 anĭ de rêndŭ îșĭ schimbă posesorulŭ, a aflatŭ o formă *de competință* și pentru averea corporațiunilorŭ, care se deosebesce de către tóte celelalte *mĕsurĭ de competință*, pentru că e mai mică și regulată, în fiecare anŭ se plătesce în suma de ea stabilită, și a numit'o *competința echivalentă* séu pe scurtŭ: *echivalentŭ.*

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

(8)

UNU TOASTU.

— Associarea ideilorŭ —

(Fine.)

Déc'ar merge astădĭ dênsulŭ în orĭ-ce societate,
Șĭ-ar audi cavalerii vorbindŭ câte verdĭ-uscate,
Mai alesŭ pe unii tinerĭ, coversândŭ fără prudință
De a cărorŭ vorbe fuge dîna Bunacuviință:
De s'ar duce elŭ acuma se asculte pe la școle,
Și-ar audi cum studenții înșiră la vorbe góle,
Fără capŭ și fără códă, ba chiar vorbe vițióse:
De s'ar duce se asculte pe nepótele frumóse,
Ale Evei, când s'adună laolaltă, povestindŭ,
Chihăindŭ fără'ncetare, câte tóte născocindŭ:
Audindŭ pe toțĭ și tóte, elŭ ar dice despre ei:
„Se vede că nicĭ-odată nu mĭ-au fostŭ învĕțăcei!“
Minunată măiestriă învĕțat'a elŭ odată
Pe clienții sĕi, și astădĭ încă este lăudată.
Ca sĕ sciă vorbi bine, déră numai când se cere,
A învĕțatŭ, prin urmare, pe ai sĕi despre tăcere.
Graiulŭ este unŭ darŭ mare, prin carele muritorulŭ
Îșĭ esprimă sentimentulŭ, bucuria, cum și dorulŭ,
Cugetulŭ și'nțelepciunea. Lucrurile marĭ din lume
Prin vorbe șĭ-au ajunsŭ culmea și șĭ-au câștigatŭ renume.
Limba, organulŭ vorbirei, are sublimă chiemare,
Fără limbă, omenimea nicĭ-odată n'ar fi'n stare
Sĕ producă ceva nobilŭ, ceva demnŭ de admiratŭ:
Cetățĭ marĭ și monumente, óre s'arŭ fi ridicatŭ?
Sciința cea minunată, arțile încântătóre,
Fără limbă, înflorirea șĭ-ar fi ajunsŭ ele óre?
Mare este darulŭ limbei: dér nimica nu esistă,
Ce, pre lângă bunĕtate, sĕ nu-șĭ aibă partea tristă:
Și nicĭ unŭ lucru nu este se pótă fi de folosŭ,
Fără se ascundă'n sine și-unŭ periculŭ desastrosŭ.
Tesaurĭ, cum suntŭ averea, rangŭ, putere și sciință,
Posedêndu-le acestea ómenĭ orfanĭ de credință,
Ómenĭ durĭ, fără caracterŭ, ómenĭ plinĭ de rĕutate,
Martorŭ ne este trecutulŭ ce fatale resultate.
Și câtă nefericire, și ce amară crudime,
Câte desastre cumplite producŭ pentru omenime!
Hei! că bunurile lumei, suntŭ ca o sabiă, care
Lotrulŭ o ia sĕ omóre, onestulŭ spre apĕrare!
Chiar și limba destinată pentru sublima chemare,
O potŭ folosi mișeii numai pentru defăimare,
Rĕutăcioșii, de carĭ încă suntŭ prea mulțĭ în lume, —
Cei ce'țĭ înegrescŭ onórea prin ce'țĭ strică bunulŭ nume?
Suntŭ lepra societății, suntŭ ómenĭ clevetitorĭ,
E sigurŭ, precum se scie, că plóia vine din norĭ.
Și lumea prin vorbe rele a cădutŭ în greu abisŭ.
Hei! de n'ar fi vorbitŭ Eva cu șerpele'n Paradisŭ!
Abstragêndŭ dela desastre, ce provinŭ din rĕutate,
Dér și vorbele rostite numai din ușurătate,
Multe neplăcerĭ aduce; cine n'a esperiatŭ,
Din propriele-i pățanii rĕulŭ ce l'a causatŭ?
Se recere dér ca vorba bine sĕ o cumpănescĭ,
Și sĕ judecĭ că printr'însa óre stricĭ orĭ folosescĭ?
Suntŭ și'ndiferente vorbe și așa numite glume,
Aceste suntŭ și iertate, fiindŭ destinate, anume
Sĕ se producă prin ele umoru și ilaritate,
Voindŭ se uițĭ — de se póte — severa realitate.
Ei! dér și gluma se cere ca sĕ fiă nimerită,
Din contră degenereză în vorbă nepotrivită.
Scimŭ că glumele, satira făcute cu judecată,
Sbiciuiescŭ fărădelegea, — dér și ele câteodată
Taie pre afundŭ în rană și atuncĭ suntŭ stricătóre:
Óre bună-i medicina, décă-e otrăvitóre?
Decă vorba ta în urmă va fi bine cumpănită,
Vorbesce, dér dinpotrivă, tăcerea-i mai potrivită.
Tăcerea e fórte bună, dér e grea de observatŭ.
Și multe vorbe pripite pare'țĭ rĕu, că le-ai scăpatŭ.
Hei! și vorbele scăpate, spuse fără cugetare,
In vecĭ nu le mai poțĭ prinde, nu sciu de reînturnare.
Multora le-ar prinde bine astă minunată artă.
Carĭ pentru „lâna caprei“ adeseorĭ se totŭ ceartă.
Când se duse o muiere la unŭ preotŭ sĕ se plângă,
Că bărbatulŭ rĕu o portă, prin urmare se-lŭ constrîngă,
Ca se n'o batjocuréscă, sĕ n'o bată — s'a rugatŭ,
Se dispună, mii de scuse, totŭ mereu a înșiratŭ...
Observândŭ însĕ preotulŭ, că muierea e limbută,
Elŭ îi dete o sticluță cu apă rece umplută:
„Etă“, preotulŭ îi dise, „ascultă și fii cu minte,
„Când te va sfădi bărbatulŭ, ia sticluța înainte,
„In sticluță e — vedĭ bine — o medicină sigură,
„Dér sĕ n'o bei, — medicina trebue ținută'n gură...“
„A vorbi la timpŭ argintŭ e, ér a tăce este aurŭ.“
Dice-Arabulŭ și dreptŭ are, tăcerea e unŭ tesaurŭ.
Pentru-aceea și Românulŭ scie lăuda tăcerea,
Și proverbulŭ seu ne dice, că e dulce ca și mierea.
Am dis: despre libertate multe-amŭ ave de vorbitŭ,
Dér va fi deocamdată unŭ lucru mai potrivitŭ,
Ca sĕ aplicămŭ la dênsa măiestria minunată,
Ce-a învĕțatŭ Pithagoras: *tăcerea* multŭ lăudată...
Totușĭ douĕ trei cuvinte despre sfânta libertate
Nu vorŭ fi de prisosŭ credemŭ și nicĭ nu spre greutate,
Pe lângă totă reserva la care ne-amŭ declaratŭ —
Ca sĕ strigămŭ despre dênsa cu poetulŭ laureatŭ:
Frațĭ d'unŭ sânge și d'o mamă! Adĭ de *sfânta libertate*
Fiindu noi pĕtrunșĭ la sufletu, **sĕ luptămŭ pentru dreptate!**

Sigŭ, 1888.

Ioanŭ Popiliu.

Despre mĕsurarea și plătirea echivalentului tracteză artic. de lege XXVI și XXXIV din an. 1881. apoi artic. de lege XLV din anulŭ 1887.

Echivalentŭ plătescŭ:

Fundațiunile, institutele, bisericele, comunele civile și bisericescĭ, asociațiunile, societățile și tóte corporațiunile ale cărorŭ membri n'au parte cu dreptŭ de proprietate la averea comună.

Mĕsurarea echivalentului:

In sensulŭ § 5. art. de lege 45 din 1887 la mĕsurarea echivalentului dela pămênturile parochiale, bisericescĭ, școlare, și comunale ce cadŭ sub echivalentŭ, se ia de basă venitulŭ curatŭ catastralŭ, de 20 de orĭ socotitŭ; ér în comunele acelea, în carĭ s'ar fi întrodusŭ taxe și pentru regularea apelorŭ, acolo are a se subtrage din venitulŭ curatŭ și taxa seu competința pentru regularea apei, încâtŭ acésta n'ar fi deja scădută din venitulŭ curatŭ catastralŭ. Spre esemplu: décă venitulŭ curatŭ anualŭ alŭ cutărei sessiunĭ parochiale ar fi de 50 fl., acestŭ venitŭ venindŭ a se înmulți de 20 de orĭ, dă suma de 1000 fl., decĭ după acésta sumă se mĕsura echivalentulŭ.

Pentru acele pămênturĭ înse carĭ aparținŭ institutelorŭ de cultură și învĕțămêntŭ, la mĕsurarea contribuției de echivalentŭ se ia de basa venitulŭ curatŭ catastralŭ de 19 orĭ computatŭ.

La casele din orașe, ce cadŭ sub echivalentŭ, unde este introdusă darea de chiriă în generalŭ, precum în orașe mai marĭ, astfelŭ Brașovŭ, Sibiiu și Clușiu, unde fără deosebire décă o casă este dată în chiriă seu ba se plătesce darea după chiriă și nu darea de classă după numerulŭ odăilorŭ, în atarĭ orașe, la mĕsurarea competinței de echivalentŭ se ia de basă chiria caselorŭ din anulŭ trecutŭ 1887 de 15 orĭ socotită: în orașe, unde se plătesce parte darea de chiriă, parte darea de classe, după venitulŭ caselorŭ acelora, pentru carĭ se plătesce darea de chiriă, se ia de basă chiria caselorŭ de 12 orĭ socotită: ér în sate și orașe mai micĭ, unde contribuțiunea se plătesce după numerulŭ chiliilorŭ, așa-numita (házosztályado) dare de classă după numĕrulŭ odăilorŭ, acolo la mĕsurarea echivalentului se ia de basă contribuțiunea plătită în anulŭ trecutŭ dimpreună cu adausulŭ despre desărcinarea pămêntului (földtehermentesetesi járulékkal) de 60 de orĭ înmulțitŭ.

Se observă, că décă casele aparținŭ vre-unui institutŭ de cultură și învĕțămênt atuncĭ se socotesce chiria în locŭ de 15 orĭ numai de 14 orĭ și în locŭ de 12 orĭ numai de 11 orĭ.

La dreptурile de regale, precum este dreptulŭ de cârcĭumăritŭ, sĕ ia de basă suma arendei anuale de 15 orĭ socotită. După prețulŭ astfelŭ socotitŭ alŭ averei nemișcătóre sĕ iau $^4/_{10}\%$ ca echivalentŭ, de esemplŭ: Décă venitulŭ curatŭ catastralŭ alŭ cutărei sessiunĭ comunale face 40 fl., acestŭ venitŭ de 20 orĭ luatŭ face suma de 800 fl. mai departe are o casă supusă dărei de chiriă (házbérado) după care a trasŭ în anulŭ trecutŭ 1887 unu venitŭ de 400 fl. acestŭ venitŭ înmulțitŭ cu 15=6000 fl., Afară de acésta mai are încă o casă supusă dărei de classă (házosztályadó) după care plătesce pe anŭ 2 fl. dare, aceștia înmulțițĭ cu 60=120 fl.: la olaltă suma: 6920 fl. După acésta sumă $^4/_{10}\%$=27 fl. 68 cr. echivalentulŭ pe anŭ. Dela 100 fl. face 40 cr. și dela 1000 fl. face 4 fl. echivalentulŭ pe anŭ.

După prețulŭ averei mișcătóre sĕ ia ca echivalentŭ $^2/_{10}\%$. De esemplu: Décă o corporațiune are avere mobilă 2000 fl. afară de acésta după dreptulŭ de cârcĭmăritŭ capĕtă pe anŭ 2000 fl., acestŭ venitŭ din urmă socotitŭ de 15 orĭ dă suma de 30.000 fl.; la olaltă 32.000 fl. și după suma acésta $^2/_{10}\%$=64 fl. echivalentŭ.

Nu cadŭ sub echivalentŭ:

a) Acele lucrurĭ nemișcătóre, carĭ deși formézá proprietatea neîmpărțită a unei comunitățĭ, déră folosirea și usufructuarea acelora întru atâta e legată de posesiunea de casă și de pămêntŭ a singuraticilorŭ locuitorĭ, încâtŭ proprietatea acelei comune se consideră de parte întregitóre a singuraticilorŭ posesiunĭ. Astfelŭ de esemplu: Décă în o comună au fostŭ 20–30 de iobagĭ și aceia au o pădure comună, din care lemnărescŭ în proporțiunea posesiunilorŭ, orĭ mai mulțĭ locuitorĭ din o comună cumpĕră unŭ bunŭ, pe care îlŭ împărțescŭ, déră pășunea 'o lasă comună etc. etc.

b) Tóte acele obiecte carĭ nu cadŭ sub dare de casă, orĭ de pămêntŭ, precum suntŭ casele preoțescĭ, școla și casele învĕțătorescĭ.

c) Lucrurile mobile ale sântelorŭ bisericĭ și temple menite spre celebrarea cultului divinŭ.

d) Lucrurile mobile ale institutelorŭ publice de învĕțămêntŭ, de binefacere publică și ale celorŭ filantropice, precum și tótă averea mobilă a institutelorŭ acestora încâtŭ în sensulŭ statutelorŭ orĭ literelorŭ fundaționale nu se potŭ folosi spre alte scopurĭ.

e) Usufructuanții beneficielorŭ alŭ cărorŭ venitŭ curatŭ pe anŭ nu trece peste 400 fl.

f) Societățile de acțiunĭ, după fabricĭ și curțile acestora.

***

Dela 1 Ianuariu 1888 înainte, echivalentulŭ se stabilesce totŭ pe câte unŭ periodŭ de 10 anĭ următorĭ, și așa precum se va stabili acum la începutŭ, tot asemenea va rĕmâne pe durata de 10 anĭ următorĭ; ér după trecerea celorŭ 10 anĭ érășĭ se va stabili de nou pe alțĭ 10 anĭ.

Astfelŭ fiă-care corporațiune se fiă cu atențiune, ca după averea sa mișcătóre și nemișcătóre sĕ nu se arunce echivalentulŭ mai mare de cum prescrie legea, ér aruncându-se suma mai mare, sĕ reclame în contra, în sensulŭ legii.

Spre scopulŭ acesta avêndŭ în vedere, că autoritățile respective, au emisŭ provocărĭ cătră tóte corporațiunile pentru a compune *fasiunile de echivalentŭ*, fieștecare sĕ'șĭ procure, fără amânare, estrase din cólele catastrale despre averea sa nemișcătóre din carĭ, vĕdêndŭ venitul curatŭ alŭ acelorŭ pămênturĭ, se se orienteze la compunerea fasiunilorŭ, inducêndŭ esactŭ acelŭ venitŭ curatŭ, și darea și chiria caselorŭ în fasiunĭ, apoi înaintândŭ acele fasiunĭ autorității dela care le-a primitŭ, în terminulŭ în care s'au cerutŭ.

După ce se vorŭ înainta acele fasiunĭ oficielorŭ pentru mĕsurarea taxelorŭ, avêndŭ pe basa acelora a se mĕsura echivalentulŭ, corporațiunile respective au datoria a cerceta și a se informa: câtŭ echivalentŭ s'a socotitŭ pe averea lorŭ comunală, parochială, bisericéscă și școlară; și décă arŭ afla că s'ar fi aruncatŭ mai multŭ decâtŭ prescrie legea, atuncĭ se recurgă și adecă în sensulŭ §§-lorŭ 29–36 ai art. de lege XXXIV din 1881. Fieștecare corporațiune îndată ce primesce cóla de plătire a echivalentului are dreptŭ sĕ recurgă dela diua de primire în timpŭ de 30 de dile *intra dominium* și în timpŭ de 90 de dile dela primirea cólei de plătire *extra dominium* la direcțiunea financiară, înaintândŭ recursulŭ la respectivulŭ oficiu pentru mĕsurarea competințelorŭ seu la direcțiunea financiară.

Contra decisiunei direcțiunei dela diua primirei în timpŭ de 30 dile este a se înainta recursulŭ la judecătoria reg. financiară administrativă din Budapesta (Méltoságos m. kir. pénzügyi közigazgatási biróság).

Afară de acestea mai este încă așa numita *cerere de justificare*. Décă órecare corporațiune din vre-o pedecă neatêrnătóre dela voința sa și neîncunjurabilă, în timpulu amintitŭ mai susŭ de 90 de dile n'ar recura, atuncĭ are dreptŭ sĕ se folosécă de cererea de justificare, care trebue motivată cu documente demne de credință și dimpreună cu recursulŭ respectivŭ are a se înainta în timpŭ de 30 de dile, care se începe dela diua din urmă, în care ar fi fostŭ a se așterne recursulŭ, așa déră dela primirea cólei de plătire a echivalentului în timpŭ de 120 dile.

La casŭ de nefolosire a mijlócelorŭ de dreptŭ aicĭ amintite, demĕsurarea întră în valóre de dreptŭ și apoi echivalentulŭ trebue plătitŭ în cursŭ de 10 anĭ unulŭ după altulŭ.

Se înțelege de sine că în contra decisiunei asupra cererei de justificare în timpŭ de 30 dile se póte recura.

Tóte schimbările carĭ se întêmplă în averea unei corporațiunĭ, vêndare seu cumpĕrare, suntŭ a se arăta în timpŭ de 8 dile oficiului de demĕsurare a taxelor spre îndreptarea demĕsurării.

Balŭ românŭ în Timișora se va arangia în 3 Martie n. (20 Februarie v.) 1888 în „reduta" orașului (sala hotelului „Principele de corónă" din cetate, *în favorulŭ „Alumneului naționalŭ" și alŭ scolelorŭ române din Timișora.* Inceputulŭ la 8 óre séra.

Bilete se potŭ căpăta, pe lângă arătarea invitării la cassariulŭ G. Ardeleanŭ, advocatŭ și fiscŭ alŭ orașului Timișóra, ér séra la cassă. Prețulŭ de întrare de familiă 5 fl. de persónă 2 fl. o lojă 6 fl.

Contribuirĭ benevole se primescŭ cu mulțamită și suntŭ a se trimite cassarului numitŭ.

Damele suntŭ rugate a se înfățișa, câtŭ se póte, în costumŭ naționalŭ.

Comitetulŭ aranjatorŭ se compune din d-nii: Nicolau *Coșariu*, presidentŭ. Teodorŭ V. *Păcățianŭ*, notarŭ, Georgiu *Ardeleanŭ* cassarŭ., *Vichentie Adamŭ. Iuliu Belu, Petru Brașovanŭ, Georgiu Ioanoviciu, Pavelŭ Furma, Nicolau Jianŭ. Iuliu Micu, Ioanŭ Miatovici, Alexandru Nădășanŭ, Ladislau Orosŭ, Emilŭ Popŭ, Demetriu Scirațiu, Victorŭ Serbu. George Trăilă.*

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ „Gaz. Trans.")

Viena, 18 Februarie. — Proiectulŭ de lege asupra reuniunilorŭ și *adunărilorŭ academice* după o desbatere înfocată fŭ înaintatŭ la comisiunea scolară.

Berlinŭ, 18 Februarie. — Impărtășirile contelui *Șuvalov* lasă situațiunea neschimbată. Despre negociărĭ în genere nu se póte vorbi în momentulŭ acesta. Tótă atențiunea cercurilorŭ politice se îndréptă asupra celorŭ ce se petrecŭ în Parisŭ, unde este în perspectivă unŭ *ministeriu Floquet*, care nu va rĕmâne făr' de efectŭ asupra situațiunei internaționale.

Berlinŭ, 18 Februarie. — Parlamentulŭ germanŭ a primitŭ după o discusiune de șese óre *legea asupra socialiștilorŭ*, după a treia cetire.

Parisŭ, 18 Februarie. In urma stăruințelorŭ lui *Floquet* ministrulŭ-președinte *Tirard* s'a decisŭ a rĕmâne în postulŭ sĕu.

San-Remo, 18 Februarie. Starea prințului de corónă germanŭ e mulțămitóre (?). Profesorii voiescŭ sĕ facă de séră érășĭ o nouă visitare a gâtlegiului.

DIVERSE.

Bătăile franco-germane în Constantinopolŭ. Multŭ sgomotŭ a făcutŭ în Galata unŭ incidentŭ de cea mai mare gravitate. Patru marinarĭ francesĭ, de pe vaporulŭ „Petrel", petreceau într'o cafenea din Galata; în fața lorŭ la altă masă se aflau patru-spre-dece marinarĭ dela unŭ vaporŭ germanŭ. O céртă se iscă între cele douĕ grupurĭ de marinarĭ. Unŭ marinarŭ francesŭ, Schan, fŭ lovitŭ cu unŭ ciomagŭ în capŭ atâtŭ de tare, încâtŭ 'i-lŭ crepă. Trei marinarĭ rușĭ săriră în ajutorulŭ Francesilorŭ. În bătaiă Nemții îșĭ scoseră revolverele din buzunarŭ. Publiculŭ interveni anunțândŭ sosirea patrulei turceșcĭ Lucrurile liniștindu-se, Francesii și Rușii au hotărîtŭ între ei sĕ nu descopere faptulŭ șefilorŭ lorŭ, și în adevĕrŭ Schan, în câteva cuvinte, pe care cu greu putŭ sĕ le rostéscă, povesti că lunecase pe ghiață și se isbise cu capulŭ de o petră. A doua di comandantulŭ vaporului „Petrel", aflândŭ adevĕrulŭ, trimise scire comandantului vaporului germanŭ că, față cu întêmplarea din ajunŭ, marinarii francesĭ nu vorŭ descinde pe uscatŭ decâtŭ înarmațĭ ca și cei nemțĭ.

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 18 Februarie st. n. 1888.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.30	Vend.	8.56
Argintŭ românescŭ	"	8.45	"	8.48
Napoleon-d'orĭ	"	10.02	"	10.05
Lire turcescĭ	"	11.32	"	11.37
Imperialĭ	"	10.32	"	10.37
Galbinĭ	"	5.88	"	5.92
Scris. fonc. „Albina" 6%	"	101.—	"	102.—
" " " 5%	"	98.—	"	99.—
Ruble Rusescĭ	"	107.—	"	108.—
Discontulŭ	$6^1/_2$–8% pe anu			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 17 Februarie st. n. 1888.

Renta de auru 4%	96.55
Renta de hârtia 5%	83.10
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	148.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune)	94.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune)	123.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	109.50
Bonurĭ rurale ungare	104.—
Bonurĭ cu clasa de sortare	103.50
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișu	103.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	103.—
Bonurĭ rurale Transilvane	104.—
Bonurĭ croato-slavone	103.25
Despăgubirea pentru dijma de vinu ungurescŭ	—.
Imprumutulu cu premiulŭ ungurescu	119.50
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	122.75
Renta de hârtiă austriacă	77.75
Renta de argintŭ austriacu	79.10
Renta de auru austriacu	108.70
Losurĭ din 1860	133.25
Acțiunile băncei austro-ungare	860.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungur.	271.50
Acțiunile băncei de creditŭaustr.	269.5
Galbinĭ împărătescĭ	5.98—
Napoleon-d'orĭ	$10.03^1/_2$
Mărcĭ 100 imp. germane	$62.17^1/_2$
Londra 10 Livres sterlinge	126.75

Primăvera s'apropiă. Cu privire la sosirea apropiată a timpului de semênatŭ, nu credemŭ a fi de prisosŭ décă atragemŭ atențiunea celorŭ, pe carĭ îi interesézá, asupra firmei *Edmund Mauthner, Kronprinzgasse 18* în Budapesta, care e una din cele mai vechĭ casse de comerciu cu semênțe în țeră: *chiarŭ lunga durată a esistenței sale* ne servesce de cea mai bună dovadă despre solidaritatea sa și despre realulŭ ei comerciu. Dér pe lângă asta, trebue sĕ amintimŭ, că disa cassă e totŭ-odată și inițiatórea tuturorŭ stăruințelorŭ de reformă în comerciulŭ cu semênțe și prin acésta a adusŭ fără îndoélă unŭ servițiu așa de însemnatŭ și agriculturei și horticulturei, care pentru agricultură câtŭ și pentru cultivarea grânelorŭ a contribuitŭ de siгurŭ multŭ la ridicarea acestorŭ duoi factorĭ în genere. Dreptŭ dovadă servesce faptulŭ, că aprópe în fiăcare anŭ acéstă firmă a primitŭ câte o distințiune, așa în anulŭ trecutŭ i s'a datŭ de societatea regnicolară de horticultură marea medalia de aurŭ pentru merite. Nicĭ unŭ magazinŭ de semênțe până acum nu s'a găsitŭ demnŭ de acéstă distincțiune. Aceia carĭ dorescŭ a cunósce progresele realisate în comerciulu cu semênțe, o vorŭ pute face cu celŭ mai bunŭ succesŭ citindŭ catalogulŭ generalŭ de curêndŭ apărutŭ, care prin pré bogatulŭ lui cuprinsŭ constitue pentru agricultorĭ și proprietarĭ de grădinĭ unŭ ajutorŭ așa de binevenitŭ, precum încă niciodată nu lĭ-a mai statŭ la disposițiune. Catalogulŭ generalŭ a lui *Mauthner* estimp dela 94 paginĭ în cuartŭ mare, s'a întinsŭ la 144 paginĭ și prin bogatulŭ sĕu cuprinsŭ póte satisface tóte pretensiunile agricultorilorŭ și horticultorilorŭ de orice natură ar fi ele. Acestŭ catalogu este totodată dovada cea mai bună, că nicĭ o cassă de comerciu cu semênțe nu este aprețiată mai multŭ ca asta de către agricultorĭ și posesorĭ de grădinĭ în Austro-Ungaria, România, Bulgaria și Serbia și că în mulțimea mușteriilorŭ nicĭ una nu se póte mĕsura cu stabilimentulŭ firmei *Mauthner*.

Exteriorulŭ catalogului este forte elegantŭ și presintă o parte din grădina firmei în execuțiune atâtŭ de artistică și cu gustŭ arangiată, încâtŭ servesce de tótă lauda institutului artisticŭ a lui Deutsch *(Czettel et Deutch.)*

Scopulŭ acestei împărtășirĭ e dér mai vêrtosŭ de a atrage atențiunea cercurilorŭ agricultóre asupra acestui catalogŭ, frumosŭ și orientătorŭ, și se observă că aceia, carĭ n'au statŭ încă în relațiune directă cu numita firmă vorŭ pute primi acestŭ catalogŭ gratis și franco cu cea mai mare prevenire imediatŭ prin postă, décă-lŭ vorŭ cere prin o cartă de corespondență.

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Rugâm pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei se binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe fâşia sub care au primitu diarulŭ nostru până acuma.

Domnii, ce se aboneză din nou, se binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi se arate şi posta ultimă.

Totodată facemŭ cunoscutŭ tuturorŭ D-lorŭ abonaţĭ, că mai avemŭ din anii trecuţĭ numerĭ pentru complectarea colecţiunilorŭ „Gazetei.“ precum şi câteva întregĭ colecţiunĭ, pentru carĭ se potŭ adresa la subsemnata Administraţiune în casŭ de trebuinţă.

Administraţiunea „Gaz. Trans.“

„ECONOMULU“

INSTITUTŬ DE CREDITŬ ŞI DE ECONOMII, SOCIETATE PE ACŢIUNĬ IN CLUŞIU.

CONVOCARE.

„**Economulŭ**“, institutu de creditŭ şi economii, societate pe acţiunĭ în Cluşiu, 'şĭ va ţine adunarea generală anuală *in 8 Martie a. c. st. n. diminéţa la 10 ore*, în localitatea institutului.

La care adunare prin acesta se invită domnii acţionarĭ ai institutului, făcêndu-se atenţĭ la dispoşiţiunile §-ului 19 din statute.

Obiectele adunărei vorŭ fi:

1. Raportulu direcţiunei;
2. Raportulŭ comitetului de revisiune;
3. Alegerea membrilorŭ Comitetului de revisiune pre 3 anĭ, conformŭ dispoşiţiunilorŭ §-ului 194 alŭ legei comerciale;
4. Stabilirea Bilanţului pre 1887 şi ficsarea dividendelorŭ;
5. Eventuale propunerĭ;
6. Esmiterea unei comisiunĭ spre verificarea procesului verbalŭ alŭ adunărei generale.

Din şedinţa Direcţiunei institutului „Economulŭ“, ţinută în Cluşiu la 4 Februarie 1888.

Alesandru Bohaţielŭ, preşedinte. **Iuliu Coroianu,** directorŭ esecutivu

BILANŢULŬ PE ANULŬ 1887.

alŭ institutului de creditŭ şi de economii, „ECONOMULŬ“, societate pe acţiunĭ în Cluşiu.

CONTULŬ PROFITULUI ŞI AL PERDERILORŬ.

Eşiri.			Venituri.		
Spesele curente	204	55	Interese de întârdiare	22	78
Salarie	1,227	71	Tacsa de transcriere	1	—
Chiria biuroului	180	—	Interese la creditŭ ficsŭ	9,253	26
Interese de depunerĭ, semestrulŭ I.	1,503	31	Interese la creditŭ cambialŭ	1,644	95
Interese de depunerĭ, semestrulŭ II.	1,799	34	Manipulare	515	88
Interese transitorie la creditŭ ficsŭ	1,516	21	Provisiune	1,566	07
Interese transitorie la creditŭ cambialŭ	228	20	Timbre	—	92
Interese la fondulŭ de reservă 4%	45	95	Portulŭ postalŭ	11	87
Interese la fondulŭ specialŭ de reservă 4%	2	88	Interese la depunerĭ	64	18
Interese la fondulŭ de pensiune 4%	2	06			
Darea erarială	938	44			
Onorarie	400	—			
Procentele capitalului	2,500	—			
Profitŭ curatŭ	2,532	26			
	13,080	91		13,080	91

CONTULŬ BILANŢULUI.

Active.			Pasive.		
Anticipaţiunĭ	174	—	Capitalŭ	48,870	—
Mobiliarŭ	472	—	Depunerĭ	71,039	55
Creditŭ fixŭ	107,258	18	Albina	3,000	—
Cambialŭ	23,030	57	Fondulŭ de reservă	1,194	74
Kereskedelmi-bank	600	—	Fondulŭ specialŭ de reservă	74	88
Kolozsvári-hitelszövetkezet	50	—	Fondulŭ de pensiune	53	49
Interese la depunerĭ	837	44	Scopurĭ filantropice	19	29
Transitoriu alŭ biroului	46	50	Interese la depunerĭ	1,799	34
Cassa în numerariu	758	27	Interese transitorie la creditŭ fixŭ	1,516	21
			Interese transitorie la creditŭ cambialŭ	228	20
			Onorariu	400	—
			*) Procentele capitalului	2,500	—
			Profitŭ curatŭ	2,532	26
	133,227	96		133,227	96

Cluşiu, 31 Decemvrie 1887.

Iuliu Coroianu m. p. directorŭ. **Dr. Gregoriu Silasi** m. p. cassarŭ. **Alesandru Filipŭ** m. p. comptabilŭ.

Directoratulŭ împreună cu comitetulŭ de revisiune în şedinţa mixtă de astădĭ a revêdutŭ în tóte poşiţiunile acestŭ Bilanţŭ şi confruntându-lŭ cu cărţile principale şi ausiliare ale institutului l'a aflatŭ în consonanţă cu acelea întru tóte esactŭ.

Cluşiu, 4 Februarie 1888.

Membrii direcţiunei:

Alesandru Bohaţielŭ m. p., preşedinte. **Gavrilŭ Popŭ** m. p. **Ioanŭ Petranŭ** m. p. **Emericŭ Popŭ** m. p.

Comitetulŭ de revisiune:

Niculae F. Negruţiu m. p., preşedinte. **Lazarŭ Baldi** m. p. **Stefanŭ Havasi** m. p. **Basiliu Podobă** m. p. **Andreiu Truţa** m. p.

*) In poşiţiunea acesta s'au stabilitŭ 5% pentru întregulŭ capitalŭ socialŭ de fl. 50,000, deşi până în 31 Decemvie 1887 au incursŭ numai fl. 48,870—pentru-că în urma decisiunei Direcţiunei, şi acţiunile rĕscumpĕrate mai târdiu încă se vorŭ împărtăşi în %-ele şi dividendele anului trecutŭ—avêndŭ a refunda proprietarii acelora cassei institutului—conformŭ §-ului 11 din statute—8% de întârdiare pentru sumele plătite după terminŭ.

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşovŭ.